

interés por conseguir la libertad. En la causa de las democracias cifremos el resurgimiento de todas las nacionalidades oprimidas.

Antes de terminar quiero destacar un contraste.

Mientras en nuestra Pátria, esta conmemoración no puede celebrarse, los millares de catalanes dispersados por el mundo como consecuencia del éxodo que sucedió a la entrada del franquismo en Cataluña, conmemoran hoy también, en la mayor parte de las repúblicas libres del Continente americano, este acto de afirmación nacional catalana. Como diamante que una fuerte y violenta sacudida partiera en mil pedazos, cada uno de ellos seguirá refulgiendo la luz en magníficos destellos. Esta es la expresión de todos los catalanes que hoy sentimos la presencia de nuestra unidad nacional en una misma voluntad de crear la Pátria libre y soberana, dondequiera que nos encontremos. Aún los que residen en nuestro propio suelo, nos recordarán, nos adivinarán y se sentirán con nosotros. Como en años anteriores, silenciosa y pausadamente, desfilarán por el lugar donde cayera herido Rafel de Casanova, en quien simbolizamos todos los mártires de nuestra libertad. Se imaginarán aquel monumento que la devoción catalana levantó y el odio falangista derribó y musitarán internamente como una oración la expresión de una decidida voluntad que yo, aquí, repetiré en voz alta: Por la libertad de Cataluña, Viva la República Catalana.

CANTA L'ORFEO

I va seguir una altra forta emoció, amb l'interpretació magnífica que la secció d'homes de l'ORFEO, va fer de "L' Emigrant", dirigit pel mestre Viccini. El públic va rompre en incessants aplaudiments i l'Orfeo, integrant-se totalment, va cantar aleshores "Les Fulles seques" que el públic va aplaudir també de manera entusiasta.

Nostre Director del Quadre Escènic, En G. Miró, va recitar, d'una manera magistral "El Cant de la Raça" de nostre immortal Guimerà i la versió castellana del fragment de l'obra "El Ferrer de Tall" del també nostre immortal Pitarra, "El Daguero". Ambdues recitacions varen ésser tan fortaent aplaudides que En Miró va veure's obligat a actuar novament, recitant un magnífic poema indo-americà de W. Florez, que igualment fou premiat amb forts i perllongats aplaudiments.

PARLA EL DR. CAVEDA COLOME

Va tocar-li al Dr. Ramón Caveda Colomé, prestigiós home públic, advocat distinguit i molt estimat per tota la societat santiaguera, complir el seu torn anunciat, amb la disertació sobre el tema "La libertad, solo puede alcanzarse a través de una lucha larga". En aixecar-se a parlar la concurrència va saludar-lo amb una llarga ovació. Fet el silenci, va iniciar el seu parlament, captivant-se totseguit l'atenció del públic per la manera fàcil en que sap exposar les mes profundes idees i aquesta mena d'eloqüència reflexiva que posseix. Del seu discurs, varem prendre les següents notes que ens plau transcriure:

En entrar en el tema escollit pel discurs, relata una anècdota de l'apòstol Martí, durant el seu exili a Espanya, qui, havent estat invitat per a parlar en un festival de caràcter benèfic, Martí, no va referir-se precisament a les necessitats humanes en el sentit que se li presentaven aleshores, sinó que feu un brillant i exaltat parlament sobre la llibertat. Resalta com els homes que com Martí, estimaven la llibertat de la seva Pátria per sobre de totes les coses i era així una idea obsessionant que acompanyava tota l'obra de la seva vida, en parlar, no sabien referir-se a altra cosa que la llibertat, sense la possessió de la qual, es patien totes les necessitats perquè en posseir-la en basa la felicitat humana.

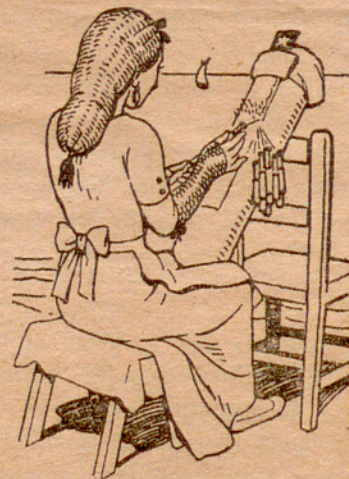
Amb una gran eloqüència lliga aquest concepte amb la situació de la seva Pátria, aleshores, i en la mirada retrospectiva que fá, compara els sofriments actuals de la pátria catalana amb els de la seva pròpia, en aquella època, que es veien com els catalans, ara, privats de manifestar-se amb el propi esperit.

Es refereix a l'època present, quan tantes nacionalitats han quedat subjugades per la força i en un anàlisi breu i magnífic del que és la llibertat pels pobles i per l'individu i del dret a disfrutar-la plenament que tenen totes les nacionalitats humanes, preveu que un món futur no pot prescindir-ne de la seva col·laboració per establir un necessari equilibri nir el lloc que li correspon.

Te paragrafs brillants condemnant el totalitarisme i exalçant l'ideal democràtic que conté la base indispensable per una humanitat futura on imperi la justícia i el dret sigui la verdadera llei de relació entre els humans.

Va expressar la seva esperança de que una vegada el món hagi recobrat la pau, i hagi desaparegut, amb la derrota, el perill que representa per al progrés humà la falsa teoria totalitària, les nacionalitats que han vist desaparèixer momentàniament la seva llibertat, tornaran a recobrar-la i en la nova Europa que ha de forjar-se, Catalunya haurà de tehumá.

En acabar el seu discurs fou llargament ovacionat.

CATALUNYA, PETITA O GRAN. ES LA UNICA PATRIA DELS CATALANS.
ESpanya NO ES LA NOSTRA PATRIA, SINO UNA AGRUPACIO DE VARIES PATRIES.